

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo, Gorica Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Solski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Socialno zavarovanje.

(Slov. katol. delavskega društva v Gorici.)

Znano je, kako se vlačijo leta in po državni zbornici načrt zakona o zavarovanju za starost in onemoglost vskega in deloma tudi kmečkega ljudstva. To vprašanje je postalo resno vprašanje. V zadnjem času se je položaj za rešitev tega prevažnega vprašanja še poslabšal. Zato je slovensko katol. delavsko društvo sklicalo na nedeljo v restavracijo „Central“ v Gorici javen shod v protest proti temu vprašanju. Na shodu so nastopili predstavniki: Perko, Kovačič, Kamin in predsednik Gorjup. So poudarili važnost tega vprašanja za slovensko in kmečko ljudstvo, pripočeli na organizacijo krščansko-socialnega delovanja proti soc. demokraciji, ki se je v zadnjih državnozbornih volitvah razvila z ljudskimi krvososi t. j. s kapitalističnimi liberalci. Bilo je tako pri Gorici na Dunaju in drugod. Tako so se tudi liberalci veliko število poslancev, zahtevajo sedaj, naj se predloge o socialnem zavarovanju za starost in onemoglost ali popolnoma umakne ali vsaj malo poslabša na korist veleobrtnikom in kapitalistom. Ko je bila pred kratkim v zbornici soc. demokratov pri ministru predsedniku Gautschu in je zahtevala, naj se takoj predloži zbornici predloga o socialnem zavarovanju, je bil, da je ne more takoj predložiti. Izjava dokazuje, da se hoče Gautsch opirati na sklepe nemških liberalcev in socialcev, katerim so socialisti pomagali do mandata, zatajivši svoj gospodarski program iz sovraštva do krščansko-socialne stranke. Krščansko-socialna stranka se je za socialno zavarovanje odločnejše zavzemala. A ker je bila pomoč soc. demokracije pri zadnjih volitvah v mnogih okrajih poražena, je bil tudi predlog o socialnem zavarovanju v resni nevarnosti.

Drugo veliko napako so storili socialisti, ker niso takoj, ko so opazili nemški liberalci proti starostnemu zavarovanju pri Gautschu, začeli odločne akcije za to najnujnejšo zadevo. Vemo, zakaj. Bali so se zameriti svojim volivnim zaveznikom, s katerimi so pri zadnjih volitvah vzajemno pomagali, da bi porazili edino pravo slovensko-ljudsko stranko. Soc. demokracija se so s tem oškodovali delavsko in kmečko ljudstvo.

Delavskemu in kmečkemu ljudstvu je postava o socialnem zavarovanju zelo pomagano. Dokler je delavec kmet zdrav in mlad, je za družino dobro, a ko obnemo ali se postara, stane zanj in za družino pravo gorje. Če tega gorja bi se olajšalo, ko bi onemogli delavec dobival po 30 do 50 K na mesec. To bi sicer ne bilo veliko, a ob tem bi delavec že v dveh letih pri onemoglosti ali starosti dobil

mного več, nego je vplačal in bi bil vsaj za skrajno silo preskrbljen za mirno življenje.

Krščansko socialna stranka se resno trudi, da bi se to vprašanje ugodno rešilo in da bi prenehale nezmislne hujskarije socialnih demokratov med delavskim ljudstvom. Nesmiselni štrajki, ki jih provzročajo demokrati hujskachi, navadno le škodujejo delavcem. Treba je poskrbeti, da pride delavstvo do trajnega miru in zadovoljnosti. To bi bilo za vse stanove dobro. Ako se delavcu in kmetu slabo godi, občutijo to vsi drugi stanovi. V svojem govoru je dr. Pavlica na nedeljskem shodu povdarjal, da dobiva človeška družba vse dobro od delavskega in kmečkega stanu, kar priznava tudi rimski papež Leon XIII. v okrožnici: *Rerum novarum*, kjer piše: „Vsa družabna dobra izvirajo izključno iz dela delavcev.“ Vse, kar imamo dobrega in lepega: Ceste železnice, lepo obdelana polja in vinograde itd., vse imamo od delavcev in kmetov. Zato pa moramo za delavski stan poskrbeti. Svoj govor je zaključil ob gromovitem odobravanju z besedami: **„Živio naš delavski in kmečki stan!“**

Sprejeta je bila resolucija proti zavlačenju postave o socialnem zavarovanju in ostru obsodba socialnih demokratov, ki podpirajo pri volitvah najhujške ljudske krvosose in spravljajo tako v nevarnost življenjske koristi delavskega in kmečkega ljudstva. Ob enem se je izrekla iskrena zahvala vrlima poslancema dr. Kreku in Gostinčarju, ki se v odseku s požrtovalnostjo in resnostjo trudita, da bi načrt o soc. zavarovanju postal zakon.

Bog daj, da bi se to vprašanje, ki se vlačijo že toliko časa po državni zbornici, kmalu rešilo, kakor naglašata tudi prestolni govor, ki ga je imel presvillti cesar dne 18. t. m. ob otvoritvi novega državnega zbora!

Komenske murve pred sodiščem.

(Konec.)

Razsodba prizivnega sodišča v Trstu:

BI 500/10

3

V imenu Njegovega Veličanstva Cesarja.

C. kr. dež. sodnija v Trstu, kakor vsklicna sodnija je danes pod predsedstvom c. kr. dež. sod. podpredsednika dr. Perišiča v navzočnosti c. kr. dež. sod. svetnikov Pistotnig-a dr. de Milost dr. Stegu, kakor sodnikom in dr. Tomičiča kakor zapisnikarja o vsklicu zasebnega obtožitelja Josipa Štrekelj in obdolžencev

- 1.) Friderika Godnič,
- 2.) Josipa Kovačič,

3.) Marije Godnič, zoper razsodbo c. kr. okr. sodnije v Sežani z dne 9.7. 1910 U 156/10 razsodila tako.

5

1.) Vsklic zasebnega obtožitelja Josipa Štrekelj zoper razsodbo c. kr. sodnije v Sežani z dne 9.7. U 156/10 se kot neveljavna zavrne.

5

2.) Vsklicu obtožence Friderika Godnič in Josipa Kovačič zoper razsodbo c. kr. okr. sodnije v Sežani z dne 9.7. 1910 U 156/10 se pa ugotovi, razsodba prve stopinje spremeni tako, da se obtožence Friderik Godnič in Josip Kovačič omissis

5

sodba prve stopinje spremeni tako, da se obtožence Friderik Godnič in Josip Kovačič omissis

oproščata

v smislu § 259^a k. p. r. prestopka po §§ 487 in 488 k. z. storjenega s tem, da sta

a.) podpisala vlogo z dne Komen 24/4 1910 naslovljeno na c. kr. glavarstvo v Sežani in sicer Friderik Godnič kot predsednik in Josip Kovačič kot tajnik sad. društva v Komnu, v kateri vlogi sta očitala zasebnemu obtožitelju Josipu Štrekelj, da je zahrbtno in samolastno oddal svojemu bratu Alojziju 100 murv naročenih za društvo;

b.) potrdila se svojim podpisom v pod a) omenjeni vlogi izraze „Protitakemu početju in zahrbtnemu izkoriščanju društva v privatne namene odločno protestujemo“.

3.) Zasebni obtožitelj je dolžan v smislu § 390 k. p. r. povrniti obtožencem narasle kazensko-pravne stroške.

Razlogi:

Vsklicu obtožencev je bilo ugoditi, ker je vsklicno sodišče prišlo do prepričanja, da se je obtožencema posrečilo doprinesiti dokaz resnice.

Na podlagi lastnega priznanja zasebnega obtožitelja v pričujoči pravdni zadevi doznanih dokazov ter spisov c. kr. okr. sodnije v Komnu U 172/10 je dognano, da je zasebni obtožitelj brez vednosti odbora „sad. dr. v Komnu“ kot predsednik tega društva naročil za društveno drevesnico med drugim tudi 100 murvenih drevesc, katere je c. kr. vlada tudi v resnici društvu brezplačno nakazala.

Ko so ta drevesa na društvo dospela, jih je zasebni obtožitelj zopet brez vednosti odbora izročil svojemu bratu Alojziju Štrekelju.

Po § 10 lit. d.) pravil „sad. društva v Komnu“ imajo pravico dobivati društveni člani drevesca iz društvenih drevesnic le po odobrovanju določilo ter je vsled tega postopanje zasebnega obtožitelja v predležem slučaju vsekakor očividno zahrbtno in samolastno to je za hrbtno kompetentnega odbora in po lastni volji zasebnega obtožitelja in ne po določilo poklicanega odbora.

Od c. kr. vlade društvu poslana drevesa postanejo vsekakor last društva. Tudi običajno le sadjarskim in

kmetiškimi družbam naklanja c. kr. vlada brezplačno sadike in drevesa.

Vprašanje, če bi bil zasebnega obtožitelja brat Alojzij Štrekelj tudi sam, ako bi bil naprosil pristojno oblast, dobil murve brezplačno, ostane odprto.

Iz dejstva pa, da je zasebni obtožitelj prav za prav naročil murve izrečno za društvo in ne za svojega brata, da je za tem za društvo dospela drevesca izročil svojemu bratu in da je iz društvene blagajne tudi plačal prevoznino za drevesca, izhaja, da je svojemu bratu resnično naklonil potom društva korist in sicer brez vednosti zato pristojnega odbora; tako postopanje vsekakor ni opravičljivo.

Ker je torej sodišče mnenja, da je obtoženec Friderik Godnič doprinesel dokaz resnice, ga je bilo v smislu § 490 k. z. § 259^a k. p. r. oprostiti od obtožbe.

Taisto velja glede drugotožence Josipa Kovačič, kakor tudi Marije Godnič, katera tudi sicer že radi tega ne pride v poštev, ker je ravnala bona fide ter je že zbog tega kazni prosta.

Izrek o pravnih stroških temelji na § 390 k. z.

Trst 17/1 1911.

L. S.

Dr. Perišič I. r.

Zanimivo je poročilo glavarja Rebeka na c. kr. namestništvo, katero priobčujemo v celoti v prestavi. Glasi se:

C. kr. okrajno glavarstvo Sežana.

Št. 6725/10 Sežana, dne 24. maja 1910.

V zadevi: Oddaja murvenih sajenic iz goriške državne drevesnice v Gorici.

K odloku št. II. — 605/58 z dne 13. aprila 1910.

C. kr. namestništvu

v Trstu.

Izvrševaje gorenji odlok si usojam vposlati sledeče poročilo.

Sadjarsko društvo v Komnu je naprosilo z ulogo z dne 27.10. 1909 med drugim tudi za brezplačno podelitev 100 komadov murvenih drevesc za društveno drevesnico, katera količina se je s tamošnjim odlokom z dne 2.12. 1909 št. 391/F. D. dovolila.

Murvena drevesca je oddal društveni predsednik Jožef Štrekelj svojemu bratu Alojziju.

Miroslav Godnič in tovariši karajo Štrekeljevo početje s tem, da ga dolžijo, da je samolastno in ne da bi društveniki vedeli razpolagal z rastlinskimi materijalom.

O zadevi se je razpravljalo tudi pri nekem društvenem zborovanju in so pri tem napotili Štrekelja od Godniča izrečni napadi, da je odstopil od društvenega vodstva.

Konec se odigrava pri okrajnem sodišču v Komnu, kjer je Štrekelj Godnič tožil zaradi razžaljenja časti.

Jožef Štrekelj je bil dne 28./4. 1910 v tej zadevi tuuradno zaslišan.

On opravičuje svoje postopanje s tem, da se je edini njegov brat izmed vseh društvenih članov obrnil na društvo za zadobitev murvnih drevesc, in sicer za 100 komadov. Oziraje se na to, ni se obotavljaj, da bi prepustil vse rastline bratu. Posredovanje med člani društva in med gozdarsko upravo spada tudi k nalogam društva, zaradi česar se mu ne more očitati, da bi bil prekoračil naložene mu dolžnosti.

Ni se moglo pa zagotoviti, če so razun Alojzija Štrekelj še drugi člani prosili pri društvu za dobavo rastlin. Poziv na društvo, naj predloži seznamek dotičnih strank, je ostal brezuspešen. Miroslav Godnič, ki je bil namesto Jožefa Štrekelj izvoljen predsednikom, izjavlja v sporočilu z dne 17. V. 1910 št. 12, da se pozivu ne more odzvati, ker je društveni arhiv v neredu.

Jaz nočem niti od daleč potegovati se za Jožefa Štrekelj; toda meni se vse zdi, da se je ta zadeva napela (aufgebauscht) in sicer ne toliko v interesu društvenih članov, kot v interesu političnih nasprotnikov obitelji Štrekelj. Zaradi ono malo politike, s katero se je bavil Jožef Štrekelj v času, ko se je potegoval za deželnozborski mandat, se zdi, da ne pozna maščevanje njegovih nasprotnikov nobene meje več.

Akti glede oddaje so priloženi.

C. kr. namestništveni svetnik
Rebek m. p.

Ali ni ljubeznivo, srčkano!? Ali ne izrazi ničesar ta slika glavarjevega razmerja do Jož. Štr.? Ali ni s tem izraženo dovolj, odkod izvira drznost Jož. Štreklja, da se repenči in postavlja tudi vpričo glavarja. Še na misel Vam ne sme priti, tistim, ki ničesar ne veste, namreč — da ni bilo v trtni zadevi enakih poročil, skušnjava naj vas nikar ne nadleguje, da bi radi vedeli, odkod imajo kraški učitelji in liberalni župani tak greben! To Vam pove poročilo glav. Rebeka z dne 24. V. 1910 št. 6725/10.

O priliki pa še kaj. |

Za danes rečemo le še to: Z ozirom na trtno obravnavo bodite le tiho! Letos sta bili detomorilki in nek morilec v Istri oproščeni zločina umora — in koliko takih slučajev pozna zgodovina! — Iz oproščanja pa ne sledi še, da niso umorjeni mrtvi! Razumete! Vam, Vaši stranki in Vašim liberalnim poslancem vrnemo z obrestmi Vaše besede v „Primorcu“: Vse, kar so izposlovali in napravili liber. drž. poslanci v teku zadnjih štirih let, je to, da so se trudili in potili za oproščanje kraških trtjonov.

Z ozirom na zgornjo murvno zadevo pa rečemo: Žajfal je Jože Štrekelj Godniča, Kovačiča, Marijo Godnič in Ernesta Ingrl, tako, „da so obdolženi izšli čisti in z odkritim čelom stopajo sedaj pred forum javnosti“, Štrekelj „kavalir“, pa je zlezal v — galetu.

Slovenski abiturientje!

Zapuščate gimnazij, realko, vaš drugi rodni krov, poln sanj, ki so vas spremljale skozi prva mladostna leta, in stopate na široko cesto življenja. Široka je pot za razpotjem, široka in težavna in le tisti hodi varno po njej, ki ima železno voljo in gotov, jasen cilj pred očmi.

Nimamo lastnih visokih šol. Primorani smo iti v tujino, predvsem na Dunaj, v Gradec in Prago. In ravno v tujini, ki ima toliko izkušnjav in nič srca za nas, je potrebno, da se združimo vsi enakomisleči pod enim krovom, ki naj nam nadomestuje domovino, obenem pa pomaga, da postanemo res možje.

Slovensko katoliško akademično dijaštvo vas vabi v svoja društva, vas vabi v „Danico“, „Zarjo“, „Dan“ in „Sl.

dijaško zvezo“, v društva, ki stavijo članom jasne cilje. Vzgojiti jih hočejo v značajne katoličane in požrtvovalne, nesebične narodne delavce. Vabimo vas, ki ste si izvolili križ za zvezdo vodnico svojega življenja, da se nam pridružite. Prepričani smo, da je treba katoliškemu intelektu dandanašnji odločne načelne vzgoje, ako hoče ostati zvest katoliškim idealom in vztrajati v mladeniški navdušenosti v boju zanje. Kje se mu nudi lepša prilika za to, kot v družbi enakomislečih tovarišev, v društvi, kjer vlada načelno soglasje?!

Delo v naših društvi je samoizobraževalno in narodno-obrambeno.

Vsa naša društva imajo bogate knjižnice, naročena so na mnogo revij in časopisov; potom predavanj pa bude zanimanje za vse najrazličnejše pojave domačega in tujega življenja.

Za praktično narodno-obrambeno delo se nam odpira široko polje: V Gradcu skrbi „Zarja“ za „Kres“, na Dunaju „Danica“ za „Stražo“, v „Dnevnu“ lahko študirate češko narodno-obrambeno delo in seznanjate rojake z njim, v „Slovenski dijaški zvezi“ pa imate priliko, da posvetite svoje mlade sile neposredno domačim tlem.

V tujini boste čutili premoč naših narodnih nasprotnikov, obenem pa tudi potom naših društev podali bratsko roko drugim Slovanom. Že kot dijaki boste pomagali graditi ono stavbo katoliške slovanske vzajemnosti, ki edina more zaveziti prodiranje naših sovražnikov. Naša društva so včlanjena v „Slovenski ligi katol. akademikov“. — Na Dunaju je „Danica“ v najožjem stiku s hrvaškimi katoliškimi akademiki v „Hrvatski“, s češkimi v „Lipi“ in s poljskimi v „Polonii“; — v Pragi stanuje „Dan“ pod eno streho s „Češko ligo akademično“ in iz „Zarje“ je izšlo letos novo hrvaško katol. akadem. društvo „Preporod“. Tukaj se goji slovanska vzajemnost smotreno, na realni podlagi, v načelni edinosti.

Slovenski abiturientje, ki ste načelno naši in vam je do dela za katoliško, slovensko in slovansko stvar, pridite med nas, pridite v „Danico“, „Zarjo“, „Dan“ in „Slovensko dijaško zvezo“.

Za „Danico“:

iur. **Stanko Masič**, tč. predsednik.
iur. **Vekoslav Vrtovec**, tč. tajnik.

Za „Zarjo“:

iur. **Anton Ogrizek**, tč. predsednik.
iur. **Joško Šenk**, tč. tajnik.

Za „Dan“:

iur. **Josip Dular**, tč. predsednik.
iur. **Anton Rebol**, tč. tajnik.

Za „Slov. dijaško zezo“:

iur. **Pavel Rupnik**, tč. podpreds.
theol. **Janko Kete**, tč. tajnik.

Politični pregled.

Cesar zopet v Ischlu.

Cesar Franc Jožef se je v torek popoldne ob 2 odpeljal z Dunaja v Ischl, kamor je dospel ob 7. uri 23 min. Njegovo zdravje je jako dobro.

Otvoritev državnega zbora.

Prestolni govor.

V pond. ob 11. predpoludne je bila otvoritvena seja nove poslanske zbornice. V sejni dvorani poslanske zbornice so bile galerije nabito polne. Poslanci so skoro brez izjeme prisotni. Ministerski predsednik baron Gautsch je prečital cesarski reskript, s katerim se sklicuje državni zbor, ter potem povabil najstarejšega posl. barona Fuchsa, da prevzame predsedstvo. Na to se je vršilo zaobljubljanje poslancev.

V torek se je vršilo svečano otvorjenje državnega zbora v ceremonijski dvorani dvora z običajnim sijajem v navzočnosti cesarja, nadvojvod, dvora, državnih dostojanstvenikov in članov

obeh zbornic. Cesarja so poslanci navdušeno pozdravili, nakar je cesar začel brati prestolni govor. Naglašja, da so v kljub temu, da je bivša zbornica marsikaj priznanja vrednega ustvarila, ostale mnoge nujne in važne naloge nerešene. Ljudstvo pričakuje od nove zbornice na mnogih poljih plodovitega in uspešnega dela. Povsod napredujoči razvoj vojaških sil zahteva tudi pri nas, da posvečamo skrb za armado, tembolj, ker si s tem mir zasigura. Predloge, ki jih bo v tem oziru vlada zbornici predložila, so v največjem interesu celokupnosti, ko imajo namen, da skrajšajo prezenčno službeno dobo in ljudstvu olajšajo izpolnjevanje njegove brambene dolžnosti. Ravnotako je važno, da se vojaško kazensko pravo reformira in preskrbi delj let službu oče podčastnike in njih rodovine. Nujne rešitve potrebuje potem bančna predloga, da se bankovno poslovanje postavi zopet na trdni postavitni temelj. Prestolni govor nato opozarja, da je postalo brezpogojno potrebno, da se odpro državi novi finančni pomožni viri tako, da se breme razdeli pravično; vsled tega se bode predložila postava o novi uvedbi davkov, tako direktnih kakor indirektnih, čimer se bo tudi to doseglo, da bodo dežele mogle dobiti večjo odmero davkov in se bodo tako finančno sanirale. Cesar pričakuje, da se bo državni zbor te naloge s tem večjim razumevanjem za skupni državni blagor lotil, čimbolj bo uvidel, da bo le temeljita finančna reforma vladi omogočila se na socialnem, gospodarskem in kulturnem polju tako udeležiti, kakor je treba. Prestolni govor nato vnovič naznanja izvedbo socialnega zavarovanja, ozirajoč se na doslej pridobljene nove vidike, nadalje izpopolnjevanje delavske varstvene postavodaje kakor tudi izpolnjevanje upravičenih zahtev državnih uslužbencev na gmotnem polju obenem z natančno določitvijo njihovih pravic in dolžnosti. Prestolni govor poudarja dalje, da bo vlada posvetila vso svojo skrb tudi na povzdignjenje kmetijskega, obrtnega in trgovskega stanu in obljubljuje zlasti, da bo uredila izseljeniško vprašanje. Nato cesar omenja, da se bo reformirala uprava, izkušala povzdigniti rentabiliteta državnih železnic, zasledovala dobra trgovinska politika z inozemskimi državami in povspeševal pomorski promet. Cesar opozarja v prestolnem govoru posebič na Galicijo, koje gospodarska povzdiga da mu je posebno na srcu in obljublja, da se bo izvedla postava glede kanalov, ozirajoč se seveda na finančne moči države. Prestolni govor poudarja potem potrebo časa primerne preosnove visokega šolstva, obljublja ustanovitev laške pravne fakultete, omenja potrebo reforme kazenskega prava, varstva mladine, delne reforme meščanskega prava in razbremenitve sodišč. Da se bodo vse te reforme mogle izvesti, in da bo državni zbor tem velikim nalogam kos, pa ni zadosti samo, da se reformira poslovni red državne zbornice, ampak je predvsem treba, da se narodnosti sprazumejo in da ponehajo in in se ublaže oni prepiri, ki so kvar skupnemu blagru in vsa ljudstva težko občutijo. Splošno se je uveljavilo spoznanje, da se morajo narodnostne razmere na Češkem na podlagi popolnega sporazuma med Čehi in Nemci trajno urediti. Vse ovire morajo stopiti v ozadje, da ne bo deželni zbor še dalje nesposoben za delovanje, da ne bo oškodovano ljudstvo in da ne bo trpela škoda cela država. Cesar pa trdno pričakuje, da se bo ustvarila podlaga za sporazum. Končno omenja prestolni govor prijateljsko razmerje do vseh zunanjih držav. Cesar pravi ob sklepu, da ga je ljubezen do vseh njegovih narodov vse dni njegovega življenja spremljala, da ga je v bridkih urah tolažila in da vanjo slejkoprej trdno veruje in zaupa. Cesar prosi božjega blagoslova na delo nove zbornice.

Vsi navzoči pri prestolnem govoru so radostno opazili, da cesar izbrano izgleda. Cesar je vsak sleherni prestolnega govora bral in povdarjal.

Novi državni zbor.

Kakor se zdi, Gautschu ni le na tem, da bi naložil državnemu zboru v tem zasedanju veliko dela. Bržkone si misli, da ne bi bilo dobro, ako delazmožnost novega parlamenta stavljal na preveliko izkušnjo. V zasedanju bržkone ne pride do drugega do konstituiranja in do razpisa o bančni predlogi.

Hrvaškoslovenski klub.

Pod predstvom poslanca Šušteršiča so se v soboto zbrali poslanci, izvoljeni na program Vsehrvaške ljudske stranke in dalmatinske pravaši in so soglasno sklenili osnovenotno „Hrvaškoslovensko zajedništvo“.

Zajednica šteje 24 članov, 20 vencev V. L. S. in 4 dalmatinske pravice.

V torek se je osnoval „Narodni klub“, ki so mu pristopili poslanci Laginja, Spinčič, Mandič, dr. Rybář, dr. Gregorin. Ta klub je s Hrvatsko slovensko zajednico osnoval Hrvatsko slovenski klub, ki bo nasproti vladni nasproti drugim strankam v zbornici vseh stvarih enotno nastopal. Klub je izvolil za načelnika dr. Šušteršiča za podnačelnike: dr. Dulibič, dr. Križanec in Spinčič; za zapisnikarje pa: Jankovič, dr. Sesardič in dr. Gregorin.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

Marija Jug, Volče, 3 K, Šušteršič, Sovodnje 1 K, Ernesta Križanec, Gorici 1 K, Matija Blažič, Košana 1 K, Josip Pavlin, Dol. Vrtojba 50 v, (za neko kupčijo) 10 K 60 v.

Preč. g. Simon Kos, kurač v Ljubljani, je pristopil kot ustanovitelj „Slovenskemu sirotišču“.

Bog plačaj stotero! Vsi v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vodo Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Za „Alojzijevišče“:

P. n. gg. Mihalj Turk, brivec v Vipavi, Vincencij Jasnič, posestnik v Vipavi, za kapelo 5 K, Ivan Rešič, atele gluhonemici 5 K, Franc Pavlic, poslanik v Rihenberku 5 K, Alojzi Corti, Gorici 1 K, Ivan Dietz, uradnik v Ljubljani, dovsčini prepustil 4 K, Ivan Štolfa, župnik v Soči 4 K, Josip Faganelj, Šp. pas 50 v, Valentin Rebula, Nadrožje 40 v.

Vsem blagim darovateljem, prisrčno hvala in Bog plati!

Domače in razne vesti.

Novomašniki. — Letos bodo

mašnike posvečeni ti-le novomašniki: Slovensci in sicer čč. gg.: Vincencij Belè (slovesno novo mašo bo bral Oseku 30. julija); David Doko (slovesno novo mašo bo bral v Červinjanu 27. julija); Ivan Kodrič (slovesno novo mašo bo bral v Gorici 27. julija); Franjo Pahor (slovesno novo mašo bo bral Temnici 30. julija); Janez Pišot (slovesno novo mašo bo bral v Batujah 30. julija); Andrej Rustja (slovesno novo mašo bo bral v Kamnjah 30. julija); Alojzij Filipič (slovesno novo mašo bo bral v Ravnici 6. avgusta). — Č. g. Oskar Pahor, ki je namenjen za trško škofijo, bo bral slovesno novo mašo v Kojskem 30. julija. — Č. g. Anton Nartnik, ki je namenjen za ljubljansko škofijo, bo bral slovesno novo mašo v Kojskem 30. julija.

(Dalje v priloženi listi.)

v Ljubljani pri Sv. Jakobu dne 6. avgusta.

Č. gg. novomašnikom želimo iz srca vse najboljše v novem in težavnem stanju Dal Bog, da bi seme, ki je bodo sejali med našim krščanskim ljudstvom, rodilo lepe sadove v dušni in telesni blagor. Trnjeva pot, ki jo bodo nastopili kmalu, naj jih ne plaši pri delu za ljudstvo.

Premeščenje. Ravnatelj tuk. gozdarskega urada dvorni svetnik Karol Schrutek je premeščen v Solnograd. Na njegovo mesto pride dr. Julij Trubing.

Slovenska Ljudska Stranka opira svojo borbo na narodno in versko podlago; liberalci pa samo na narodno in se za vero nič ne zmenijo. Potreben je napredek v gospodarskem oziru, kajti z napredkom narodnega blagostanja gre roko v roki napredek v kulturi in narodnosti. Samo upitje „živio narod“ ne zadostuje! V gospodarskem oziru šibak narod, tudi kulturno in narodno ne bo napredoval. Napredek goriških Slovencev na kulturnem in gospodarskem polju je delo S. L. S. in njenega načelnika dr. Gregorčiča in ta napredek služi vendar le narodnosti! Kaj bi bila Gorica brez „Šolskega Doma“ s 4 mogočnimi šolskimi poslopi? Na stotine in stotine slovenske dece bi se bilo vže pogreznilo v morju lahonstval! Pogledajmo cvetočo gospodarsko organizacijo S. L. S. in kaj imajo za pokazati naši liberalci? Na kulturnem polju malo, na gospodarskem pa — polome!

Čimveč zastopnikov ima katoliško ljudstvo v merodajnih zastopih, tem večjo garancijo ima cerkev, da bo svoje pravice in delovanje nemoteno izvrševala. V kako žalosten položaj pripravi cerkev protiversko zakonodajstvo, vidimo na Francoskem, na Španskem in na Portugalskem.

Papežev motuproprio glede omejitev praznikov. Po zadnjem odloku, katerega je izdal papež Pij X. in ga je rimski list „Osservatore Romano“ pred par dnevi prinesel, bi ostalo v cerkvi samo 8 praznikov, katere so dolžni katoličani praznovati: Novo leto, Sveti Trije kralji, Vnebohod, Sv. Peter in Pavel, Marijino Vnebovzetje, Vsi Svetniki, Marijino Brezmadežno Spočetje in Božič. Po tem odloku bi odpadlo sledečih 8 praznikov, ki bi se prenesli na prihodnjo nedeljo: Svečnica, Sv. Jožef, Oznanenje Marijino, Velikonočni Ponedeljek, Binkoštni Ponedeljek, Sveto Rešnje Telo, Rojstvo Marijino in Sveti Štefan. Nekateri razumejo odlok tako, kakor bi veljal le za Italijo, iz besedila samega pa se tega ne razvidi, ampak je naredba sestavljena tako, kakor da ima splošno veljavo za vso Cerkev. Na vsak način pa daje motuproprio sam možnost spremembe novih odredb glede praznikov, zakaj papež pravi, da naj škofje iz onih dežel, kjer bi se ne dala ta odredba izvesti tako, kakor se glasi, Rimu sporoče, ako želijo kak praznik ohraniti.

Kako se bo papežev odlok glede praznikov izvajal v Avstriji, to bo določila šele konferenca avstrijskih škofov, ki se bo vršila septembra meseca na Dunaju. To je vzrok, da avstrijski škofje dekreta še ne publicirajo. Sodi se, da bo v Avstriji ostalo pri starem.

400 K je zgubil v Gorici nek mal posestnik iz Rihemberga in sicer uže dne 1. julija. Sicer sam ne ve, ali mu je bil denar ukraden, ali pa ga je zgubil. Denar je vzel pri „Banki agricola“ v Gosposki ulici. Pošten najditelj naj se pri nas oglasi.

Sladke angurje in meloni se tudi letos ne bodo smele prodajati in sicer

iz zdravstvenih ozirov. Meloni sicer se bodo smeli prodajati pa le celi, ne v rezanih kosih.

Prepovedan uvoz argentinskega mesa. Današnjemu „Piccolu“ brzojavljajo z Dunaja, da je poljedelsko ministertvo prepovedalo nadaljni uvoz argentinskega mesa v našo državo.

Toča in nevihta. — V torek opoldne je bila v Ljubljani velika nevihta. Naliv je bil silen, dež je bil pomešan s točo. Močno je tudi treskalo.

Ob 3-15 popoldne je pričela padati nad mestom Gradec silna toča, debela kakor kurja jajca. Toča je napravila na drevju in po vrtilih veliko škodo. Razbila je tudi mnogo šip in steklenih streh, med temi tudi stekleno streho poštnega poslopja. Toča je klestila dvajset minut, nakar se je vsula ploha. Ker so bile vsled toče poškodovane telefonične žice nad poštnim poslopjem, je bil nekoliko časa oviran v mestu telefonični lokalni promet.

Novi slučaj kolere v Trstu. 8 letni Viktor Mariani je zbolel nenadoma in bil vsled sumljivih znakov prepeljan v bolnico sv. Magdalene. Preiskava je dognala, da je Mariani obolet na kolero.

Važno za poljedelce. Vsled odredbe vojnega ministertva bodo vojne intendance v bodoče nabavljale potrebščine za vojaščino kakor seno, slamo, oves itd. potom gospodarskih zvez in kmetijskih zadrug.

Strašna železniška nesreča pri Mühelheimu. Brzovlak, ki vozi med Marseillom čez Bazelj v Hamburg, je skočil v torek iz tira pri Mühelheimu na Badenskem. Ubitih je 10, nevarno ranjenih 15, lahko ranjenih pa 20 oseb.

Potres v Kečkemetu na Ogerskem se je v pond. zopet ponovil. Poškodovanih je bilo več poslopij.

Otrok s štirimi očmi in dvojnimi ustami. — V Veliki Kaniži je 5. t. m. porodila žena tamošnjega mizarskega mojstra Antona Szabo dvojčka. Eden izmed otrok, ki pa je živel le par ur, je imel 4 oči in dvoje ustnih odprtin. Drugi otrok, deček, je normalen in popolnoma zdrav.

Težka glava in glavobol, omotica in šumenje po ušesih so pojavi, ki se najčešče pojavljajo vsled težkoč pri prebavi. — 1/2 kozarca naravne **Franco Jožef**-ove grenčice odstranjuje hitro in brez bolečin vzroke žlezočnih nerednosti in provzroči s tem izdaten odvod valovanja. „Franc Jožef-ova voda“, piše profesor pl. Buhl v Monakovem, „vpliva naglo in se povsod hvalno omenja kot prijetno okusna.“

Listnica uprave. — Gd.čna Marija Jug, Volče: Denar prejeli! Hvala!

Mestne novice.

Njegova Prezvzišenost naš knozonadškof se je včeraj ob 6. uri zvečer povrnil s Tolminskega in Cerkljanskega, kjer je podeljeval sv. birmo.

Odbor „Slovenskega katol. delavskega društva“ ima v nedeljo dne 23. t. m. ob 11. uri redno sejo.

Sklep šolskega leta v centralnem somenišču je bil danes.

V zavodih „Šolskega Doma“ je bilo l. 1910-11 vseh učencev in učenk 1530. Lepo število, kaj?

Maturo na tuk. gimnaziji so poleg že v zadnji štev. imenovanih še napravili: Mighetti Anton iz Gorice, Morassi Anton iz Gorice, Mrak Ciril z Vrat, Oblaschiak Alojzij iz Gorice, Pečenko Silvan iz Bovca, Pinat Dominik iz Ajela, Pocar Ervin iz Pirana in Pizzat Aleksander iz Fiumičela.

Polom „Banke Popolare“ pred porotniki. V četrtrek je predlagal drž. pravdnik, da se prečitajo izpovedbe Lenassija pred preiskovalnim sodnikom, ker se njego-

ve sedanje izpovedbe ne strinjajo s t. danjimi. Ta predlog se je odklonil. Drž. pravdnik si je pridržal pravico do pritožbe ničnosti proti vsem dosedaj odklonjenim njegovim predlogom.

Nato se je pričelo zasliševanje Luzzatta. Luzzatto odklanja vsako krivdo od sebe. Po uvodu govora se je bavil z zgodovino „Banke“, z njegovim razmerjem do nje kot pravni konzulent. Potem je govoril proti obtožnici in proti sumničenja, ki so izražena v nji.

O Colletu je rekel, da ga je smatral kot osebo, kateri se je lahko zaupal. Colle pa da ni nikdar govoril z njim o igrah „Banke“ na borzi.

Izjavil je nadalje, da je član načelstva Chiurlo koj, ko je izvedel, da se igra pri „Banki“, odpovedal svoje vloge.

Nato je pa izjavil, da so igrali tudi drugi člani predsedništva kakor: Venuti, dr. Bader, Bombig, Chiurlo, Vernig, Salvognani, Orzan in še druge osebe.

Luzzatto je rekel, da so bili člani nadzorništva in predsedništva jako površni; podpisavali so menjice ter druge papirje brez pomisleka.

Glede III. emisije delnic se je zborovalo v seji 13. marca 1906, kateri je predsedoval, ker Lenassi ni bil prisoten, njegov namestnik Orzan. O tej seji pa je izginil zapisnik — ne ve se kam.

Čutil se je, da sedi on na zatožni klopi, medtem ko Orzan in njegov sin ne. Rekel je, da sta privilegirani osebi, kar trdno vzdržuje.

Tudi Bader in Bombig, nadaljuje Luzzatto, bi se morala zagovarjati pred sodiščem. Če se to sedaj ne zgodi, se bode moralo pozneje zgoditi.

Igrial je s svojimi sredstvi.

O slabem stanju „Banke“ da ni nič vedel. Opomni pa, da so Peter in Josip Venuti, Bozzini, Orzan in Chiurlo, ki so izjavili, da ne vedo ničesar, koncem l. 1908 odpovedali „Banki“ svoje vloge. Tudi dr. Bader je dal v svoji odsotnosti po Zattoni-ju dvigniti svoje vloge pri „Banki“.

V februarju l. 1909 pa je prišel vladni komisar in nadzorništvo (Marani, Dörfles, Delmestri) v „Banko“, kjer so našli vse v redu.

Ob 1. uri se je zaključilo zasedanje.

V petek se je nadaljevalo izpraševanje Luzzatta. Luzzatto je včeraj zopet trdil, da so vsi člani predsedništva in nadzorništva vedeli o igrah pri „Banki“ ter jih obdolžuje.

Z jokavim glasom in skoro ihteč je končal svoje izjave, na podlagi katerih bi bil on popolnoma nedolžen na polomu „Banke“.

Potem so še razni zagovorniki stavili na njega vprašanja.

V soboto je v začetku seje prečital predsednik pismeno izjavo neke ljubljanske tvrdke, katero sta Colle in Lenassi spravljala v stik z „Banko“.

Potem se je nadaljevalo v petek prekinjeno izpraševanje Luzzata, iz katerega je posneti med drugim, da je polom „Banke“ tudi kriv na konkurzu tvrdke Vidmar.

Nato se je pričelo zasliševanje Piani-ja, bivšega uradika „Banke“.

Pojašnjeval je, kako je prišel nekoč Lenassi v „Banko“, kako sta skupno revidirala razne račune in opazila razne primanjkljaje. Lenassi da je rekel, da mora Colleta odstraniti, a da se ne vzbudi veliko pozornost, je rekel, da mora ostati to zaupno. Colle pa da ne sme več prestopiti praga „Banke“. Ako bi kdo vprašal, zakaj ni več Colleta v „Banki“, naj se reče, da je sam šel preč. Nekega dne smo z Lenassijem revidirali blagajno in opazili, da manjka 124.000 lir vrednostnih efektov. Nato je prišel še dr. Luzzatto v „Banko“. Lenassi je hotel dati aretirati Colleta, a Luzzatto ga je pomiril, češ, da se lahko razkrije ves nered pri „Banki“. Med predsednikom Lenassijem, Luzzattom in Colletjem je

bilo domenjeno, da za vse zgube jamči Colle s svojim imetjem.

Piani izjavlja, da je vedel, da Colle igra, ne ve pa, ali za se ali za banko. Najbrže da je igral tudi za druge. Vedelo se je, da v „Banki“ manjka denar. Zguba je znašala 16. februarja 1909 600.000 in v aprilu pa 950.000 K.

V ponedeljek je drž. pravdnik predlagal, da se izključi od porotne klopi porotnik Toroš, ker se je baje izrazil pri „Jelenu“: „Ali tisočaki, ali milijoni, obtoženci bodo oproščeni!“ Ta predlog se je odklonil.

Nato je Luzzatto izjavil, da ni hotel zatožiti Orzana pri zadnji izpovedbi, marveč, da je hotel le reči, da je Orzan ravno toliko vedel o stanju „Banke“ kot on, kar naj mu (Luzzattu) služi le v obrambo. Potem se je zaslišal Conforti.

Conforti se tudi ne priznava krivim. V stik z „Banko“ je prišel l. 1907, ko mu je „Banka“ sama ponudila, da bo financirala podjetje. Obljubili so mu pri „Banki“ kredit skozi 5 let, a že po preteku enega leta niso izpolnili svojih obljub. Podjetju je zmanjkalo denarja. Knjigovodja je bil nezanesljiv.

Vstopil je v podjetje tudi Edvard Colle, brat obtoženca, ki je hotel spraviti tvrdko na slab glas in si jo prisvojiti.

Ker „Banka“ ni dajala več denarja, je moral prositi drugod posojila. „Banka“ je o tem zvedela in da bi ne imela izgube, se je intabulirala na tvrdkino premoženje. Konečno pa je „Banka“ konfiscirala vse imetje tvrdke. On (Conforti) pa je bil le uslužbenec pri podjetju.

Da bi pa njegova žena ne trpela škode, je naložil na njeno ime nekaj denarja in sicer le toliko, kolikor ji je tvrdka bila dolžna.

„Banka“ je tudi kriva, da je tvrdka Vidmar fairala.

Žena Confortija je skoro enako izpovedala kot njen mož.

V torek se je nadaljevalo izpraševanje zakonskih Conforti. Stavili so na nju vprašanja razni zagovorniki, predsednik, drž. pravdnik in tudi nekateri porotniki.

Včeraj so se zaslišale priče Vernig, grof Mistruzzi, Pausig, Louvier in Chiurlo.

Na splošno priče nočejo ničesar vedeti o manipulacijah pri „Banki“.

Iz goriške okolice.

g Iz Dornberga. — Pri nas popravljamo cerkveni stolp.

g Prvačina. — Liberalna sokolada predminulo nedeljo ni bila taka, kakoršno so pričakovali naši liberalci. Pričakovali so na tisoče ljudi. A teh ni bilo. No, pa kaj bodo ljudje hodili čestit stavbo „Sokolski Dom“, ki postane skoro gotovo laška last. Kako je bilo ta dan v Prvačini, ne bom opisoval na dolgo, ker program se je začel in končal z glavno točko liberalnih slavnosti: s plesom. Plesi bodo tudi ugonobili „Sokolski Dom“. Bomo videli, kaj pove prihodnost.

g Krompir ima še vedno visoko ceno. Cena je 8 K kvintal. V goriški okolici ga ni več mnogo.

g Roko si je zlomil minuli teden v Sovodnjah 20 letni mladenič in sicer ko je nakiadal plesne podove (brejarje) na voz. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico.

g Strela je ubila v torek v Vipolzah mladeniča Viktorja Clede, zidarja iz Ločnika. Bil je takoj mrtev. Udarila ga je v glavo zasmodivši mu lasi. Delal je pri tvrdki bratov Mozetič in sicer pri poslopju barona Teuffenbacha v Vipolzah.

g Iz Oseka. V nedeljo dne 9. t. m. zvečer je nastala huda nevihta in strela

je švigala vsak trenutek izza oblakov. Udarila je v hrast za hišo Miha Bodalič št. 92 nad Osekom, odtod pa je skočila skozi zid v hlev, kjer je ubila eno kravo. Čudno pa je to, da se drugi kravi ni ničesar zgodilo. — Udarila pa je tudi strela v cerkev M. B. na Vitovljah, kjer pa ni napravila posebne škode. Zdi se, da je prišla v cerkev pri stranskem desnem oltarju, kjer je vrgla neke spominke po tleh, razdrobila stekleno vazo na oltarju, v kateri je bil suh šopek ter raztrgala oltarni prt. Od tu je odskočila na okno ter je nekoliko okrušila, potem pa je pogledala v bližnjo spovednico, raztrgala tla in prevrnila ookeknik. Skočila je tudi v zakristijo kjer je prevrnila na okno neke steklene posode. Pri stranskih vratih pa je odkrušila tlak, kjer se je potem zgubila v zemljo. Čudno je videti, kako je strela skakala iz enega kota v drugega, ne da bi napravila kako večjo škodo — Druga strela pa je udarila v strelovod ter je po strelovodu izginila v zemljo na sredi med cerkvijo in hišo pa je zopet bruhal na dan, odskočila v bližnji dimnik ter je nekoliko razrušila pri ognjišču. Sploh je to noč strala močno gospodarila, kar priča marsikatero osmojeno in razklano drevo!

g **Vabilo** k rednemu občnemu zboru „Kmetijskega društva“ v Št. Petru pri Gorici, ki se bo vršil v četrtek dne 3. avgusta 1911 v Združenem domu s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računa za leto 1910. 3. Prečitanje revizijskega zapisnika. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti.

g **Grozdje** v Brdih kaže letos posebno po nekaterih krajih izredno dobro. Obeta se — ako Bog obvaruje grozdje toče — dobra vinska letina.

g **Kaj bo z brisko železnico?** — Tako nas popraša nek dopisnik iz Brd v dopisu. Odgovarjamo, da stvar se ni izpustila iz vidika.

g **Iz Sovodenj.** — Soča dela vedno večjo škodo na „Produ“. — Rije in odjeda zemljišče na vso moč. Uže koliko grmovja je izrula in odnesla, a tudi senožeti uničila! Najbrže bi se z nevelikimi stroški zabranila neizmerna škoda. A kdo naj da denar? Škoda je velika, pomoči pa od nikoder! Bi se moralo resno vzeti zadevo v roke, sicer odnese Soča še ostali „Prod“.

g **Šantverjanska slavnost**, katero so minulo nedeljo priredili „Orli“ briskega okrožja s sodelovanjem „Orlov“ drugih okrožij se je obnesla v vsakem oziru častno. Uže zjutraj se je opazilo mnogo zunanjih gostov v Števerjanu, ki so tekom dneva vedno naraščali. Števerjan je bil praznično odet. Vihralo je raz hiš nebroj zastav v pozdrav ptujcem. — Dopoludne je bila cerkvena slavnost s procesijo z Najsvetejšim, pri kateri je korakala velika četa „Orlov“ z vojaško godbo na čelu. — Popoludne pa se je vršila javna veselica, pri kateri se je zbralo gotovo nad 1000 oseb. Grajsko dvorišče barona Tacco je bilo okusno pripravljeno in lepo okinčano. Veliki drogi so moleli visoko v zrak, na katerih so plapolale dolge narodne in druge zastave. — Okoli 5. ure so prikoralali na telovadišče telovadci „Orli“. Telovadcev je bilo 80. Napravili so lepe figuralne pohode ob sviranju vojaške godbe, nakar so izvrševali proste vaje. Po prostih vajah so telovadile tri skupine na treh drogih. Telovadci so vzbujali s svojimi težkimi telovadnimi prednašanji obilo pozornosti in občinstvo je venomer burno ploskalo. Pred vsemi moramo omeniti znanega izvrstnega telovadca g. Nanuta, ki je izvajal prava čudesa. — Po telovadbi je bila roko-borba, katero so izvajali štirje roko-borci. — Okoli 7. ure zvečer je obdrževal mal govor g. dr. Breclj, iz Gorice, v

katerem je povdarjal mladinsko organizacijo. — Potem se je vršila loterija, nakar se je razvila na dvorišču in v gostilniških prostorih neprisiljena prosta zabava ob sviranju godbe in ob petju raznih pevskih zborov. Omeniti moramo posebno kozanski mešani zbor, ki je res lepo pel in žel obilo pohvale. — Pri veselici smo opazili več č. g. duhovnikov in sicer, monsig. Filipiča, župnike Mariniča, Blažkota, vikarja Piriha, Trpina, kaplana Brezavščeka itd. Nadalje so bili navzoči tudi brata grofa Formentini, baron Tacco, dr. Fabris in več drugih. Števerjan še ni videl take slavnosti. Čast prirediteljem!

g **Zahvala.** Pripravljalni odbor za prvi javni nastop briskega okrožja Orlov v Števerjanu izreka odkritosrčno zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je prireditev izpadla toliko v moralnem, kolikor v gmotnem oziru tako izbornu. Zahvaljuje se zlasti visokorodnemu g. baronu Tacco, za blagohotno prepustitev obsežnega dvorišča, dalje g. dr. Ant. Brecljnu za navduševalni govor, prečastiti duhovščini za obilno udeležbo, vsej inteligenci, ki je počastila slavnost s svojo navzočnostjo, in sploh vsem, ki so prihiteli blizu in od daleč k našemu javnemu nastopu. Vrlim Orlom naj pa ljubi Bog obilno poplača trud, ki so ga žrtvovali za prireditev.

Pripravljalni odbor.

g **Iz Št. Petra** smo dobili od tamošnjega pismonoše pismo, v katerem pravi, da ni on kriv, ako ne dobivajo naši naročniki redno lista.

g **Lokve** Na Lazni je umrl nagloma 20-letni Franc Šuligoj, po domače „Jurju“. Zadel ga je kap. Mladenič je bil krščanskega mišljenja. Bog nas varuj nagle in nepredvidene smrti!

Iz ajdovskega okraja.

a **Nesreča.** V Skriljah se je minulo nedeljo splašil konj nekega trgovca s sadjem Tumlika iz Črnič, s katerim je bil tudi nek Železnik od ravnotam. Železnik je skočil za konjem in ga hotel ustaviti. Konj pa ga je tako potegnil, da je padel na tla. A padel je tudi konj. Oba sta se še precej poškodovala. — Krščanskim ljudem ne ugaja, da hodijo trgovci ob nedeljah kupovat sadje.

a **Dol-Otlica.** Dne 16. t. m. se je izgubil vol posestnici Justini Krapež. Vol je rujav ter srednje velikosti. Kdor bi kaj o njem vedel, naj naznani to Justini Krapež Otlica št. 67., pošta Ajdovščina.

Iz tolminskega okraja.

Spomin na sv. birmo

pri Sv. Luciji 12. jul. 1911.

Prevzvišenemu in prečastitemu gospodu knezu in nadškofoju dr. Sedeju v pozdrav zložil prof. dr. Ivan Pregelj, govornik gospodična Vida Vugova:

Prašale so skromne koče,

koprnel je src nemir:

kje mudiš se Svetli oče,

naš preljubljeni pastir?

Glej, nemirne duše mlade,

vendar so dočakale!

Te pozdravile bi rade, —

pa so le zaplakale.

So zaplakale radosti,

kakor cveti sred polja,

v nočni temi in britkosti

solnce željni zlatega.

Solnc nebeskih Ti darove

prišel Svetli nam deliti,

našega življenja dnove

z lučjo in močjo krepiti.

Pridi z nami, z nami bodi,

kličemo Ti od srcá,

naše duše preporedi

v ognju sv. Duha!

Iz cerkljanskega okraja.

c **Št. Viška gora.** Dne 18. jul. ob 1. uri pop. udarila je strela v hlev tuk. posestnika Matevža Piriha, po domače pri Kaperarju. Strela je ubila troje goved; ogenj je upepelil celo postopje. K sreči se ogenj ni razširil. Človeških žrtev ni. Ogenj je povzročil 5.000 kron škode, ki je pokrita le s 1000 kronami zavarovalnine.

Iz bovškega okraja.

b **Strašen požar v Logu.**

(Izvirno poročilo.)

Log pod Mangartom, 14. 7. 1911.

Preživel sem strašno noč. Okoli polnoči se zbudim in čujem od daleč na pomoč klicati in kmalu potem — ogenj, ogenj! — Odpremo okno in za cerkvijo se je valil gost dim proti nebu. Zbudim ljudi v hiši in zdaj začne trkljati na zvon in ljudje hitijo zbegani skupaj — in vpiti, jokati in vmes tulijo in mukajo iz hlevov izpuščene živali. Gorelo je nad Mostarjem v gorenjih hišah pod predelskim klancem. Ker je bilo seno že pospravljeno na podih in so bile štiri hiše z deščicami krite in pet z opeko, je bilo netiva dosti in plamen je švigal mogočno proti nebu in ogenj se je bliskoma širil od hiše do hiše tako, da je bilo v 3 urah 9 hiš popolnoma vpepeljenih. Orožniški stražmešter Emler in še dva ali trije možje so ustavili ogenj pri Kinkelnovi hiši, da se ni požrešen element polotil še Mostarjeve in drugih hiš, katere so vsi prebivalci zapuščali rešivši, kar se je dalo rešiti. Pogorelci pa so izgubili vse, ker jim ni bilo v naglici mogoče rešiti ničesar razun nagega življenja. Tudi prihranki v denarju, vspehi dela na tujem, so pogoreli. Č. g. župnik Klobučar je bil med prvimi, ki so prihiteli na pomoč in je v resnici junaško pomagal. Pogrešali smo brizgalke, ker je domača občina nima, iz Bovca pa je še le došla, ko je bil že ogenj osamljen. Zavarovani so bili pogorelci le za male svote; imajo torej ogromno škodo.

b **Log pod Mangartom.** (Požar.) — Poročali ste o našem požarju. Strašno je bilo upitje in klici na pomoč v noči. Sedaj nas je 9 malih posestnikov brez strehe, brez obuvala in obleke. Vlačimo se po občini slabo oblečeni. Kaj bo z nami! Pomoči smo potrebni! Ali bi nam ne mogel nihče priskočiti na pomoč? Prosimo uljudno, kdor nam more pomagati, naj nam pomaga. Hvaležnih src se ga bodemo spominjali. Le kdor sam poskuša biti pogorelec, čuti, kako nesrečnega se šteje!

b **Nogo si je zlomilo** mlado dekle iz Loga pod Mangartom. Padel ji je na nogo težak tram. Nogo so ji hoteli v goriški bolnišnici odrezati, a stariši niso tega dopustili. Sicer je malo upanja, da se ji noga tako zarase, da bo mogla hoditi.

Iz komenskega okraja.

km **Komen.** — Voditelj komenske davkarije Andrej Jug je bil že meseca marca premeščen iz Komna v Podgrad. Branil pa se je iti v Podgrad z vsemi štirimi in v resnici se mu je posrečilo, da so ga pustili v Komnu. Kaj ga je toliko vezalo na Komen, je bilo vsem uganka. Te dni še-le se je stvar pojasnila. Dne 16., 17. in 18. t. m. se je vršila pri davkariji stroga revizija in vspeh te revizije je bil ta, da je bil Jug aretiran ter odveden v Trst.

Kolikor se je moglo zvedeti do sedaj, zmanjkale so baje 4 obligacije po 2000 K ena iz sodnih depozitov. Ako smo prav podučeni, je po nalogu komenske sodnije oziroma davkarije nabavila goriška davkarija omenjene štiri

obligacije z depozitnim denarom ter jih poslala komenski davkariji, da jih tam hrani v svojih sodnih depozitih. Na pošti so bile omenjene obligacije dvignjene, a v depozitnih zapiskih in dnevnih komenske davkarije jih ni bilo in jih ni najti.

Omenjeno bodi, da je bil Jug voljen s sodnikom Dominkom vred kot kandidat komenskih liberalcev v I. vol. razredu v komensko starešinstvo, iz katerega je sicer pred nekaj časom izstopil.

km **Iz Komna.** — Proti zadnji starešinski seji so uložili liberalci protest na glavarstvo. Te dni je liberalni generalni štab dobil od glavarstva odlok, da je seja veljavna, ker je bila izvršena po § 41. obč. reda. Da so se liberalni starešini umaknili iz sejne dvorane in sejo poslušali na hodniku, nima v to nobene vzroka, da se seja razveljavi. Ostali so z dolgim nosom. — Nek liberalni starešina je stavil 20 K, da dobi liberalna stranka v Komnu pri državnozbornih volitvah večino. Izid volitev v Komnu pa je povedal, da mora liberallec pošteti 20 K. Najbrže ga mine volja staviti toliko na moč komenskemu liberalizmu.

km **S Krasa.** — Socialni demokratje živijo v lepi nadi, da bodo kapitalizem delili. Na to kožo pijejo in veselje uživajo. Čim več zaslužka imajo, več denarja jim primanjkuje. Nekateri so zabredli v duh do uh. Iščejo posojila, kjer morejo. Tudi v klerikalnih denarnih zavodih iščejo pomoči. Kadar ne bo kanonov in duhovnov, bodo imeli socialni demokratje dovolj dolga in vsega zla.

km **Škrbina.** Dne 14. t. m. je bil pred c. kr. okr. sodiščem v Komnu obsojen na 7 dni zapora in 20 K globe Josip Jazbec iz Škrbine št. 50. Na dan sv. Petra in Pavla je namreč ta malopridnež v krčmi napadel 70 letnega starčka ter ga na surov način pretepal.

km **Sveto.** — Vsled preobitega dežja ob času, ko je trta cvela, se je marsikateremu vinogradniku kršilo veselje. Mnogo jagod je odpadlo od grozda. Stari oče so vedno pravili: Grozdje se gleda o sv. Danjelu, vinska letina pa o sv. Mihelu. Belega žita je še precej, a se ga malo seje. Pač pa se seje pri nas vedno več krompirja. Sena je dovolj, a delavcev pomanjkuje, ki bi seno domov spravili.

km **Škrbina.** — Silno slabo pot imamo po skapčah v naše vinograde na Vipavsko. Po tej poti gre na leto do 1500 oseb. Vsakdo zamudi zaradi slabe poti eno uro na dan, kar znese na leto 120 žrnad. Koliko pa trpi obuvalo in pa ženke, ki nosijo kosilo. Jaz sem izračunal, da če bi se popravljane te ceste vzelo resno v roke, bi se jo popravilo v 35 dneh. Ali bi ne bilo to mogoče? Vsak par robot, pa bi šlo!

km **Iz Tomačevice.** — Radi suhega vremena je belo žito vse hkrati dozorelo. Zato je liberalno bralno društvo minulo nedeljo želo. Ponoči pa so mu zlikovci odnesli 121 K. V pondeljek je imelo društvo praznik sedem žalosti finančnega ministra.

km **Iz Temnice.** Mnogo se je govorilo pri nas o zadnjem dopisu v „Prim. Listu“, naslovljenem „S Tolminskega“. Prav jo je pogodil dopisnik. Maloštevilni liberalčki z županom vred se jezijo. Naj se! Znamenje, da so dobro zadeti!

Iz sežanskega okraja.

s **Repentabor.** Naš učitelj Fakin se je v „Soči“ prav po nepotrebnem zagnal v naš zadnji dopis. Da zna tako lajsati, smo vedeli. Fakin je svoj čas tolkel na „klerikalno“ struno. Sedaj mu to več ne kaže. Zakaj? No, orgija ne več v cerkvi! Na piko je vzel vse „klerikalce“. A ne-le to! On hoče biti liberallec

in klerikalec torej nekaj liberalni klerikalec! Čuden mož ta stari Fakin! No, mu odpustimo, kajti starost se tu in tam sprijazni s šibkim mišljenjem... Fakin priznava, da je na javnem shodu naše stranke kričal. Seveda dobesedno ne more vsega povedati, ker bi moral napisati najmanj eno stran „Soče“, in bi moral povedati, kako divjaški so se obnašali liberalci. Pa naj bo. Mu odpustimo! Kaj naj mislimo o učiteljih, ki niso obiskovali učiteljskega...!

s Roparski napadna glavni cesti ob bolem dnevu. Dne 12. t. m. je šla 45-letna mlekarica Uršič iz Štorij z Opčin proti Sežani. Malo pred Sežano ji je prišel nek človek, najbrže Furlan, nasproti ter jo napadel, vrgel na tla in ji vzel mošnjček, v katerem je bilo 16 kron. Lopov jo je pobrisal še-le, ko je slišal, da se bliža voz. Uršič je obležala pol v omedlevici. Voznik jo je dvignil v voz ter iskal roparja, a brez uspeha. Stvar ima žendarmija v rokah.

s Toča. S Krasa nam poročajo, da je padala v soboto zvečer v Štorjah in v Kazljah še precej debela toča, ki je napravila na polju, posebno pa na trtah še precej veliko škodo.

Iz korminskega okraja.

kr **Kormin**, 15. julija 1911. Po upokojenju sodn. svetnika Zottig-a je mesto sodn. voditelja izpraznjeno. Kdo pride na to mesto, ne vemo. To pa smemo zahtevati, da bo voditelj nepristranska oseba tudi v narodnem obziru, česar do danes ni bilo mogoče trditi. Ultra-Italijani se potezajo za nekega slov. renegata — poturico. To ne sme biti na državni meji. Zahtevamo od prihodnjega sodnika, da pridejo do veljave opravičene zahteve slovenskih Bricev, kar se uradovanja zadeva. Sedaj dobivajo skoraj izključno od davkarje, zemljeknjižnega, pristojbinskega urada in sodnije laška vabila, pozive itd. To ima prenehati; vsaj sodnija naj spoštuje § 19 in njej podrejeni uradi. — Zakaj bi ne prišel Slovenec zmožen italijanščine v Kormin? Kaj je „la italianità in pericolo?“ Kaj je služba tukaj domena Italijanov? Sicer pa naj pazijo tisti, ki imajo dolžnost.

kr **Od laške meje.** — Črešnje so za letos ven. Kako so korminski mešetarji nemške kupce šuntali, naj ne plačujejo tako visokih cen „šklavom“, vemo! Sicer se pa o tem še svoječasno bolj odkrito pomenimo. G. korminskemu baronu in županu Locatelliju pa naročamo, naj pazi, da ne bodo „i cari concittadini“ diskreditirali trga in sicer ne v škodo našim Bricem, katerim pa privoščimo iz srca vse dobro in priporočamo, naj se vzdržujejo ostudnih laških prekljinjevanj in besedij! Brici! Pokažite se zavedne in izobražene Slovence, ne pa za laške figure p...e!

kr **Iz Medane.** — Sprejmite gosp. urednik v cenjeni „Prim. list“ tudi iz Medane par vrstic v poduk društvenikom „Kolonske zveze“, posebno Medancem. Naša zveza še vedno cvete, čeravno mislijo nekteri, da je že zdavna prenehala. Da je nekaj opešala, to smo krivi sami koloni in kmetje, ker nekteri ne vedo, kaj se pravi biti združeni t. j. biti v društvu. Jaz, kot odbornik tega društva bi rad, da bi društvo spet lepo cvetelo. Dragi koloni in kmetje, vsi stanovi se združujejo: krojači, mizarji, čevljarji, in celo krčmarji, samo mi koloni in kmetje naj bi bili tako zatelebani, da bi se ne družili. Oklenimo se trdno naše zveze in pomagajmo si eden drugemu. Zganimo se tudi mi Medanci, da bomo delali čast celemu društvu! Kdor želi plačati mesečnino, lahko plača doma brez stroškov pri domačem odborniku in poverjeniku Jožefu Zuljan št. 16, ki jo pošilja blagajni. Ako želi kdo

na novo pristopiti k naši Zvezi, naj se le oglasi pri tem poverjeniku.

Odbornik.

LISTEK.

Marx-ov nauk o delu in veljavi.

(Dalje.)

Pokojni dr. Josip Pavlica je odgovarjal l. 1899 na socialističnem shodu v dvorani „Central“ v Gorici nekemu govorniku iz Trsta, ki se je zavzemal za odpravo zasebne lasti in se skliceval na Marx-a, kolikor se spominjamo iz časopisov, približno tako-le: „To, kar je moj predgovornik zahteval, se bo morda zgodilo, pa ne še. Počasi! Razmere niso še zrele. Na vsak način pa je treba Marx-a dobro razumeti. Marx je bil zelo učen in moj predgovornik ni ma dovolj izobrazbe, da bi mogel Marxa čitati in ga razumeti.“

Pisatelj teh vrstic je v „Katoliškem Obzorniku“ l. 1906 obširno dokazoval, da je pravica pridobivati si zasebno last človeku vrojena. Leon XIII. pravi v omenjeni okrožnici le, da je zasebna last naravna (secundum naturam) in navaja za svojo trditve iste razloge. Pri tem dokazovanju pa jemljemo vedno v poštev človeka, kakršen je sedaj t. j. človeka podvrženega raznim slabostim in hudim nagnenjem in živečega v okoliščinah, ki naravnost zahtevajo zasebno last. Te okoliščine so take, da je človeku zasebna last naravna. S tem naukom pa se ne smemo postavljati na glavo, kakor da bi bil že revolucionar, kdor uči, da se te okoliščine lahko predugačijo in da pride lahko čas, ko bo človeštvo zamenjalo obliko zasebne lasti s komunistično. Dr. Krek kliče: „Socializmu se ne bomo mogli ogniti.“ S tem ni še rečeno, da hočemo legitimnim lastnikom se silo vzeti lastnino, kar prepoveduje Leon XIII. Po zakoniti poti pridobljena lastnina nam mora biti sveta. Iz tega je razvidno, da ne oznanujemo revolucije.

Revolucija so sedanje kapitalistične razmere. Kapitalizem in obrestovanje sta najhujša revolucija, ker sta upor proti cerkvi. Zlo naše dobe ni zasebna last, ni dedinsko pravo, ni bogastvo, ki si ga kdo pošteno pridobi in potem mirno uživa, zlo je obrestovanje t. j. življenje brez dela! Čeprav trdimo torej, da je pravo pridobivati si zasebno last naravno, vendar ni s tem še rečeno, da se postava o zasebni lasti ne sme v drugačnih razmerah premeniti in zasebna last celo odpraviti, ako je škodljiva.

Kdor bere sv. Tomaža, vidi, da so pojmi našega časa o zasebni lasti povsem drugačni kakor njegov. Kakor z onega sveta se glasijo njegove besede (2, 2 Q 66. a. 2.): „Odgovarjam torej, da ima človek glede zunanjih dober dve oblasti, prvič oblast upravljati in deliti in kar se tega tiče, je dovoljeno, da ima človek lastnino... Drugič pa ima človek glede zunanjih dober tudi oblast rabiti jih in v tem oziru jih ne sme imeti kot lastna, ampak kot občna, da se morejo na lahek način dati drugim, ko so v stiski.“

Sv. Tomaža bi naši kapitalisti in liberalci brez dvojbe prištevali mej norce. Ako hočemo le to izvesti, kar pravi v teh kratkih vrsticah sv. Tomaž, moramo ves sedanji družabni red prekucniti. Neumnost sv. križa je pač vedno revolucionarna! Tudi glede zasebne lasti piše Marx v marsičem resnico in resnico treba vselej priznati. Potrebna je prav nujno revizija zasebne lasti, kar je v zmislu okrožnice: Rerum novarum, v kateri beremo jasnej besede: Družabno bogastvo izvira izključno iz dela delavcev.

Ali podpiramo torej marksizem? Ako razumemo v besedi marksizem to, česar so se socialisti najbolj poprijeli t. j. njegovo filozofijo, ki je ateistična, njegove izbruhe proti krščanstvu, njegovo zabavljanje proti katoliški cerkvi, ki je ponavljajo socialisti na vseh shodih, moramo reči, da je njegov spis pogrešen. Vse drugo pa je glede njegovega gospodarskega nauka in zlasti glede njegove teorije o delu in veljavi. Tu

je Marx zadel resnico. Čas bi bil, da bi katoliški sociologi to teorijo priznali in se vrnili spet k staremu nauku, kakor so ga učili sv. očetje, školastiki itd.

(Dalje prih.)

Loterijske številke.

15. julija

Trst 17 12 41 84 21
Linc 84 11 49 64 62

Trgovskega sotrudnika

sprejme tvrdka

TEOD. HRIBAR.

Zmožen mora biti deželni jezikov.

Vstop s 1. all najkasneje 15. septembrom.

Delavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica šte. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico (Varstvena znamka) popije. Okrepé želodec, storé, da izgine v kratkema času omotica in šivotna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenica 60 vin.

M. Šuligoj, urar v Gorici
ulica Barriera 43 (tik drž. kolodvora.)

PRECISIONCORD

Zaloga švicarskih žepnih in stenskih ur, budilk itd. Poprave se izvršujejo točno in po nizki ceni z enoletnim jamstvom. Zaloga najnovejših orkestrijonov, šivalnih strojev raznih sistemov. Šivalni stroji pod jamstvom 10 let. Daje se tudi na obroke. Lepa prilika za tiste, ki potujejo v Gorico z državno železnico.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,

v GORICI

Gospodska ulica šte. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

OGLEAS.

Pristna bela vina fine kakovosti ima na prodaj **Fran Habe**, posestnik na **Gočah** pošta **Vipava**, železniška postaja Štanjel-Kobdilj.

Vina oddajajo se edino le v odjemalčevih posodah, v različnih množinah, pa vendar ne v manjših nego 260 litrov. — Cena po dogovoru.

Jakob Šuligoj

urar c. kr. državne železnice
Gospodska ulica šte. 25
v Gorici.

Priporoča svojo zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih, in stenskih ur, budilk itd. Zaloga zlatnine in srebrnine.
Vse po nizki ceni.

Ivan Bednařik

priporoča svojo
knjigoveznicu
v GORICI
ulica della Croce šte. 6.

Podpisani naznanjam svojim in drugim odjemalcem, da sem preselil svojo krojaško delavnico iz Križne ulice nasproti „Solskega Doma“ v ulico sv. Antona na dvorišče šte. 7 v hišo g. J. Kopača, svečarja v Gorici.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, posebno vieč. gg. duhovnikom svojo izvrstno delavnico za izdelovanje talarjev in drugih spadajočih oblek. Z odličnim spoštovanjem udani

Josip Smet,
krojaški mojster v Gorici.

Odlikovana pekarija
in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pincee itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11. se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,
naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvišujejo točno in po najnižji ceni.

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarn sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodajam zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A. Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredl Raštelja hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine za krojače in drvlarje.

Svetinjske, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obnava za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

BOŽIDAR BOŽIČ,

pek in sladničar pri Sv. Luciji ob Soči

sprejema naročila vsakovrstnega peciva, kakor: Kolače za birmance, torte in druge fine sladčice za poroke in nove maše. Prodaja najrazličnejše in najfineše likerje in vina na drobno in v originalnih steklenicah. Postrežba točna. Cene nizke.

Sladoled!

Sladoled!

JOSIP CULOT

v Raštelju št. 2/25 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrac, okraskov za božično drevesce in punic za igračo.

Razpele iz kovine, rožni venci in podobice, rokavice iz volne in sukna, čevlji in klape, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, seme za zelenjavo in trave, moške in ženske nogavice, mošnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi.

Nova trgovina z železnino

PINTER & LENARD

v Gorici v Raštelju št. 7.

Velika zaloga železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za poljedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalke, klosete, peči, štedilnike in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domača.

Cenj. občinstvu se toplo priporoča

Pinter & Lenard.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %. Daje članom posojila na vknjižbo po 5 $\frac{1}{4}$ %, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi** št. 32, I. nad. — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče št. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. — Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po zmernih cenah.

Tvrška Konjedic & Zajec

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga).

Priporoča bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava.

Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.

Prosimo zahtevati listke blagajne radi kontrole.

Naša najmodernejša opremljena tovarna zavzemlje

skozi 40 let prvo mesto

med tovarnami za stiskalnice in vživa v strokovnjaških krogih

najboljši glas.

Zahtevajte posebni katalog št. 269 za vinske in sadne preše, moštovne priprave, hidraulične stiskalnice, za vinske in sadne mline, stroje za odbiranje jagod itd.

Črez 650 kolajn in prvih daril itd.

Ph. Mayfarth & C.o

Dunaj, II. Taborstrasse 71.

Iščejo se zastopniki.

Podružnica

„Ljubljanske kreditne banke“

v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavica K 5.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 450.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.